

# Rosja, Iran i baza w Polsce

#WikiLeaks 8 stycznia 2011

10 Warszawa 467 Utw. 07.05.2009 Uw. 06.12.2010 PoufneNad. Ambasada  
WarszawaUtajnione przez Amb. Ashe par.1.4 (b) i (d)Streszczenie

W trakcie spotkania z Delegacją Kongresu (przew. Levin) kierownik Kancelarii Premiera Polski, Z-ca Doradcy Prezydenta ds. Bezpieczeństwa Narodowego i Marszałek Sejmu wyrazili zgodne poparcie dla dużej obecności wojskowej USA w Polsce, dla wzmocnienia Art.V. Kier[ownik] Kanc[elarii] Premiera Sławomir Nowak powiedział delegatom, że niezależnie od amerykańskiej decyzji, co do obrony przeciwbalistycznej (BMD), Polska spodziewa się, że USA *będą honorowały swoje zobowiązania* przysłania baterii Patriot do Polski. Wszyscy trzej przedstawiciele żądali, aby USA na bieżąco informowały Polskę o stanie dialogu z Rosją, sugerując że Rosja - nie Iran - stanowi zagrożenie dla Polski. Spotkanie delegacji z Ministrem SZ Sikorskim jest opisane w oddzielnej depeszy.

Koniec streszczeniaSenator Carl Levin (DEM. - MICHIGAN), Senator Bill Nelson (DEM. - Floryda), Senator Susan Collins (Republ. - Maine) odwiedzili Warszawę 15-16 kwietnia, aby przedyskutować obronę BMD i polskie zainteresowani rotacją pocisków Patriot, z przedstawicielami Polski - szefem kancelarii Premiera Tuska Sławomirem Nowakiem, Z-cą Szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego Prez[ydenta] Kaczyńskiego - Witoldem Waszczykowskiem i Marszałkiem Sejmu Bronisławem Komorowskim (PO). Spotkanie senatorów z Ministrem SZ Sikorskim i Wiceministrem ON Stanisławem Komorowskim jest opisane w oddzielnej depeszy.

## USA twarde jak skała, co do Art. V

Senator Levin zaczął wszystkie trzy spotkania od przekazania informacji Prezydenta, że powiązanie USA z gwarancjami 5 Art. NATO jest *twarde jak skała*. Podczas gdy wsparcie USA dla Polski może się różnić formą za administracji Obamy, wsparcie USA dla Polski jest mocne. Zapytany, czy Warszawa jest przekonana że NATO będzie honorowało swoje zobowiązania Art.5, Waszczykowski oświadczył, że *stale mamy nasze wątpliwości*, dodając, że niektórzy członkowie, jak np. Francja, wolą mówić niż działać, dodał *kpiąco dlatego kupiliśmy F-16, a nie francuskie Mirage i dlatego wchodzimy w układ obrony przeciwbalistycznej.*Patrioty i amerykańska jednostka Senator Levin ostrzegł trzech rozmówców, że jeśli Czesi odrzucą proponowaną dyslokację radaru, polski składnik BMD zostanie zagrożony, zgodnie z bieżącą legislacją USA. Nowak wyraził przekonanie, że Czesi ratyfikują układ z USA, sugerując, że po prostu czekają oni na decyzję USA w sprawie BMD. Marszałek Komorowski przyznał, że zna ustalenia prawa USA, ale stwierdził że Polska nie chce odpowiadać za czeskie problemy. Senator Collins uznała koszty polityczne Polski, wynikające z poparcia BMD i zapytała Komorowskiego, jak Polska zamierza popierać USA, jeśli

wyborą one inny kurs. Zapytany, czy Polska byłaby usatysfakcjonowana obecnością Patriotów zamiast BMD, Nowak oświadczył delegatom, że *niezależnie od losów BMD, Polska oczekuje od USA honorowania ich zobowiązań* co do Patriotów. Polska chce zbudować kompletny system OPL i uznała Patrioty za najważniejszy element jej wysiłków modernizacyjnych. Nowak powiedział, że Polska *nie ucierpi* jeśli USA wycofają się z BMD, ale wielokrotnie podkreślał, że *rząd polski liczy na Patrioty* (NB: w pewnym momencie Nowak nawet wkroczył, kiedy jego tłumacz omyłkowo powiedział, że *Polacy chcieliby Patrioty, Nie, my liczymy na nie*, podkreślił Nowak po angielsku). Waszczykowski mniej nalegał na Patrioty, stwierdzając, że Polska i USA mają wiążący układ w sprawach bezpieczeństwa, który - jak ma nadzieję - USA będą respektować. Dodał, że Polska chce *amerykańskich trzewików na ziemi*, niekoniecznie jako zapalnika, ale dla odstraszenia. Nowak podobnie podkreślił głębokie zainteresowanie Polski we wzmocnieniu współpracy obronnej, idealnie pozostawiającej duży ślad amerykański w Polsce. Zakpił, że jedna bateria Patriotów i dziesięć pocisków przechwytyjących nie stanowią *robiącej wrażenie obecności*, na która Polska liczy. Marszałek Komorowski i Nowak podkreślili, że zgadzając się na rozlokowanie bazy BMD, Polska zapłaciła *wysoką cenę*, szczególnie w stosunkach z innymi członkami Unii i z Rosją. Komorowski wyraził zaniepokojenie, że Polska znowu stanie się celem dla Rosji po 12 latach poprawy stosunków. Wysocy przedstawiciele Rosji zagrozili wyznaczeniem celów w Polsce dla pocisków nuklearnych. Pobudzają antypolskie uczucia wśród Rosjan i działają wbrew polskim interesom na Ukrainie. Komorowski argumentował, że USA potrzebują wypełnić symboliczną umowę, wykazania zainteresowania obroną terytorium Polski. Jeśli nowa administracja zmieni priorytety polityczne, to musi rozpocząć dialog również z Polską, nie tylko z Rosją. Najważniejsze dla Polski jest amerykańskie zaangażowanie w bezpieczeństwo Polski, przez fizyczną obecność sił zbrojnych USA w Polsce, instalacjach NATO w Polsce, wywiązaniu się z zobowiązań, co do Patriotów i większą współpracę polsko-amerykańską. Dialog z Rosją Komorowski, Nowak i Waszczykowski podkreślali wagę informowania Polski na bieżąco, co do stanu rozmów USA-Rosja. Nowak podkreślił zainteresowanie rządu polskiego pozytywnym wynikiem rozmów, ale przypomniał delegatom, że negocjatorzy USA obiecali pokonać rosyjski sprzeciw, co do BMD. *Baza BMD jest zamierzeniem amerykańskim. Obowiązek uzyskania zgody Rosji spoczywa na USA*. Mimo to - jak oświadczył Nowak - Polska zgodziła się budować zaufanie [w stosunkach] z Rosjanami i pracuje nad przekonaniem Moskwy, że BMD nie stanowi zagrożenia dla rosyjskiego arsenału nuklearnego. Mimo to Rosja uważa za trudne do przyjęcia jakiegokolwiek *namacalnej obecności* NATO w Polsce czy Republice Czeskiej. Nowak oświadczył, że Polska nie dyskutowała o Patriotach z Rosją. Rosja nie powinna mieć nic do powiedzenia w odniesieniu do polskiego planowania modernizacyjnego. Stwierdzając że *Polska armia jest defensywna z natury*, Nowak powtórzył, że głównym celem Polski jest powiększenie interoperacyjności z sojusznikami. Doradca prezydenta, Waszczykowski, reagował bardziej emocjonalnie. Chociaż Waszyngton ma prawo

rozmawiać z Rosją dla wypracowania rozwiązania problemu irańskiego oraz podejmowania własnych decyzji w sprawach BMD, nie powinien narzucać bezpieczeństwa Polski. Głośno wyraził ciekawość *jak długo zajmie wam zrozumienie, że nic się nie zmieni z Iranem i Rosją?* Waszczykowski ocenił, że Moskwa próbuje odzyskać swoją strefę wpływów i podkreślił kluczowe znaczenie rosnącej obecności USA lub NATO dla polskiego bezpieczeństwa. Dodał, że Rosja nadal zaprzecza swoim historycznym, szkodliwym posunięciom wobec Polski, nakłada dowolnie sankcje ekonomiczne na Polskę, często przerywa dostawy paliw i gazu.Groźba ze strony Iranu?Na wszystkich trzech spotkaniach Senator Nelson wyraził wątpliwość, czy Iran porzuci swoje programy nuklearne i balistyczne, ale stwierdził, że irańska groźba dla Europy może zostać powstrzymana w przewidywalnej przyszłości przez systemy AEGIS i THAAD. Waszczykowski, który był w latach 1999-2002 Ambasadorem Polski w Teheranie, zgodził się że Iran stanowi rosnącą groźbę dla Europy i USA. Powiedział, że reżim irański nie ma powodów do ocieplenia stosunków z Waszyngtonem, ponieważ zbudował swoją legalność na antyamerykaniźmie. Nowak i Komorowski oświadczyli delegatom, że Polska nie przewiduje bezpośredniego zagrożenia ze strony Iranu. Nowak stwierdził, że jako aktywny i lojalny sojusznik, Polska zgodziła się przyjąć bazę pocisków BMD, ponieważ uważa, że Iran stanowi zagrożenie dla USA i NATO. Stwierdził również, że Polskie dążenie, by być silnym sojusznikiem było podstawą jej aktywności w Iraku i Afganistanie. Nowak oświadczył, że Polska odczuwa większe zagrożenie z innej strony, ale że irańskie wsparcie dla terroryzmu jest kłopotliwe. Dodał, że Polska decyzja przyjęcia bazy BMD *przesunęła Polskę bliżej szczytu listy irańskiej* i w konsekwencji, uczyniła Patrioty ważniejszymi dla polskiego bezpieczeństwa. Delegat Kongresu Levin zatwierdził tą depeszę. Ashe

USA twarde jak skała, co do Art. V

---